

Nar af sig selv ved et Forslag, som det ærede Medlem omtalte, ganske heldig valgt.

Octavius Hansen: Jeg for mit Bedkommende erkjender, at jeg ifjor ved denne Tid nærede det Onske, at Ministeriet vilde være vejen tilbage, og at jeg nu ønsker, at vi havde undgaaet de Kampe, hvori vi nu ere komne ind, men jeg siger paa den anden Side, at jeg ikke har kunnet være med til at gaa frem paa den Maade, hvorpaa Kampen er ført imod Ministeriet. Jeg har ikke kunnet være med til at indgive en Mistillidsadresse, som har stillet i Spidsen en statsretlig Doktrin, der i alt Fald er af en omtoivstelig Karakter; det er ikke Maaden, hvorpaa man skal gaa frem, og hvorpaa man skal føre denne Kamp. Endnu mindre kan jeg naturligvis være med til at følge de Herrer nu, da de, efter saa ubetænksomt at have opløst en saadan Doktrin, og for at den ikke skal staa som en tom Demonstration eller Frase, ere komne i den Nødvendighed at skride til et Middel, som jeg er overbevist om, at de fleste af de Herrer ellers vilde erkjende for at være faare uheldsvangert. Imidlertid negter jeg, som sagt, ikke den formelle Berettigelse dertil, men jeg siger blot, at Forudsætningen ikke er tilstede. Naar det blot kommer an paa at hævde den formelle Berettigelse, maa vi jo erkjende — og det vil vistnok det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) erkjende til Trods for hans Ytringer igaar —, at Landsthinget med Hensyn dertil staa fuldkommen paa det samme Punkt som Folkethinget. Det ærede Medlem vilde gjøre en Forskjel i moralsk Henseende, idet han sagde, at der var en moralsk Forskjel imellem Landsthinget og Folkethinget. Ja, hvis det ærede Medlem dermed har villet sige, at man maa haabe, at Landsthinget er for moralsk til at ville gjøre et saadant Skridt, som Folkethinget nu er umoralsk nok til at ville gjøre, kan der være Mening deri, men hvad Moralitetspørgsmaalet ellers har at gjøre hermed, kan jeg ikke se. Det, hvorpaa det kommer an, er den politiske Stilling. Spørgsmaalet er dette: Er Landsthingets politiske Stilling en saadan, at det kan have samme Berettigelse til at negte Finantsloven som Folkethinget? Derpaa kan man, saaledes som Forsætningen for Diebliffet er, ikke svare Andet end, at hvis Landsthinget vil følge det slette Exempel, vi her ere i Færd med at give det, vil det gjøre ikke alene en Regjering af de Herrer paa den anden Side, men i det Hele enhver Regjering umulig. Jeg vil tillade mig at spørge det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) — som jeg dog ikke ser er tilstede i Diebliffet —, samt det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg), som igaar talte med saa stor en Frygt for Begrebet „provisorisk Finantslov“, om, hvorledes de vilde tro at kunne komme ud af det i det Tilfælde, at Landsthinget virkelig fulgte det Ex-

empel, vi her ere i Færd med at give det? Jeg sætter, at det ærede Medlem og hans Venner skulde komme til at danne Hans Majestæts Regjering — hvad Gud forbyde —, og jeg vil da spørge, hvad han vilde gjøre, hvis Landsthinget, efter at han gjentagne Gange havde opløst det, bestandig vedblev med Negtelsen af Finantsloven? Jeg tillader mig at mene, at hverken det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds eller det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds da vilde kunne modstaa den Fristelse, som i saa Tilfælde vilde være tilstede til at udstede en provisorisk Finantslov, og jeg ser ikke, at de vilde kunne komme bort fra denne Fristelse paa nogen anden Maade end ved selv at trække sig tilbage. Vi vare da i det Tilfælde, at en Regjering af de Herrer paa den anden Side var bleven umulig, og at enhver Regjering var bleven umulig. Jeg kommer nu her til, hvad jeg egentlig vil sige, nemlig, at det efter min Opfattelse ingenlunde er stemmende med vor Forsætning, at det bliver et yderliggaaende Parti — som det blev sagt af det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds, — der skal danne Regjeringen. Naar der ifølge vor Forsætning, og navnlig ifølge Forsætningforandringen af 1866, er kommet en Modfætning ind mellem Folkethinget og Landsthinget, og naar det tillige fra alle Sider erkjendes, at Forudsætningen for, at Lovgivningsværket kan fremmes, er den, at disse to Thing kunne arbejde sammen, saa har Forsætningen ganske simpel angivet Ministeriets Stilling som den at staa mæglende imellem Modfættningerne, mellem Landsthinget og Folkethinget, og at forsøge at bringe dem til at arbejde sammen, men det er ikke det, som man vil have her, thi her vil man have et Ministerium, som er i Overensstemmelse med Folkethingets Flertal. Nu siger ganske vist det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds: Ja, men Gud bevares, fordi Ministeriet er i Overensstemmelse med Folkethingets Flertal, deraf følger ingenlunde, at det skulde være i Uoverensstemmelse med Landsthinget. Dette er meget sandt, saa langt det rækker; men naar den Uoverensstemmelse, som nu er tilstede, efter den Modfætning, der er indført i vor Lovgivning, rimeligvis altid vil vedblive at være tilstede, i alt Fald saa længe den nuværende Forsætning bestaar, hvorledes vil det ærede Medlem da kunne forsvare sin Fordring om, at Ministeriet skal være i Overensstemmelse med Folkethingets Flertal, uden samtidig at maatte erkjende, at et saadant Ministerium ikke kan være i Overensstemmelse med Landsthinget? Det blev bemærket igaar, at det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen) ikke holdt af Konsekventer; han spurgte ikke om, hvad der kom efter det, der forelaa i hvert enkelt Tilfælde, og dette forklarer maasse, at hans politiske Optraeden i mange Henseender har været saa inkonsekvent. Jeg tror imidlertid, det er en Feil, som ikke